

अनुसूचित जातीच्या सहकारी संस्थांना
अर्थसहाय्य या योजनेतर्गत अर्थसहाय्य मंजूर
करणेबाबत.
तुळसाई मागासवर्गीय औद्योगिक सहकारी संस्था
मर्यादित, वासनवाडी, ता.जि.बीड

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: मासाका-२०२५/प्र.क्र.१२४/ अजाक

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०००३२

दिनांक : १७ फेब्रुवारी, २०२६.

वाचा

- १) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्र. मासाका -२००८/ प्र.क्र.१५०/
विघ्यो-२, दिनांक २२.५.२००८
- २) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्र. मासाका-२०१०/प्र.क्र.५२/
विघ्यो-२, दिनांक ३०.०३.२०१०
- ३) शासन शुद्धीपत्रक, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१४
- ४) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्र.सीबीसी/१०/२०१४/प्र.क्र.१५६/
मावक, दिनांक २८.०८.२०१४
- ५) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,क्र. मासाका-२०१३/प्र.क्र.२२१/
अजाक- १, दिनांक २६.०८.२०१५
- ६) आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे यांचे परिपत्रक, क्र. सकआ/अजाउयो.१/ सह. संस्था/ ४३१,
दि.२२.०६.२०१६
- ७) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,क्र. मासाका-२०१७/प्र.क्र.१०४/
अजाक, दिनांक ०६.११.२०१७
- ८) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,क्र. मासाका-२०१८/प्र.क्र.२३१/
अजाक, दिनांक २४.१०.२०१८
- ९) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,क्र. मासाका-२०१८/प्र.क्र.२४३/
अजाक, दिनांक १४.११.२०१८
- १०) शासन पत्र क्र. मासाका-२०१८/प्र.क्र.३५०/ अजाक दि. १३.०२.२०१९
- ११) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,क्र. मासाका-२०२१/प्र.क्र.१३४/
अजाक, दिनांक २४.०६.२०२२
- १२) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,क्र. बीजीटी-२०२२/प्र.क्र.६५/
अर्थसंकल्प, दिनांक २३.११.२०२२
- १३) आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय यांचे पत्र क्र. सकस/ अजाउयो-१/तुळसाई/
औद्योगिक/त्रुटी/का-१४/४७७, दिनांक २८ मार्च, २०२५.

- १४) आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय यांचे पत्र क्र. सकआ/अजाउयो-१/ओ.स.संस्था/ तुळसाई-बीड/२०२५-२६/का-१४/१००९, दिनांक १९ ऑगस्ट, २०२५.

प्रस्तावना

अनुसूचित जातीच्या सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य ही योजना सन २००४-२००५ मध्ये कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

अनुसूचित जातीच्या औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य देण्याबाबत सन २०१२ पासून प्रलंबित असलेल्या प्रस्तावांबाबत दि. २४ ऑक्टोबर, २०१८ च्या शासन निर्णयानुसार आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे यांचेकडे प्रलंबित असलेल्या जवळपास ४४९ प्रस्तावांची छाननी करण्यासाठी सहसचिव (अजाक) यांचे अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय समिती गठीत करण्यात आली आहे. त्यानुसार सदर ४४९ प्रलंबित प्रस्तावांपैकी शासनाकडे प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांमध्ये तुळसाई मागासवर्गीय औद्योगिक सहकारी संस्था मर्यादित, वासनवाडी, ता.जि.बीड या संस्थेचा समावेश आहे.

सदर संस्थेस शासकीय भागभांडवलापोटी पहिला हप्ता रक्कम रुपये ७५.०० लक्ष व दिर्घ मुदतीचे कर्ज रक्कम रुपये ७५.०० लक्ष असे एकूण रक्कम रुपये १५०.०० लक्ष (अक्षरी रुपये एक कोटी पन्नास लक्ष मात्र) इतका निधी संदर्भाधीन शासन निर्णय क्र.११ अन्वये मंजूर करण्यात येऊन सदर निधी संदर्भाधीन शासन निर्णय क्र.१२ अन्वये वितरीत करण्यास मान्यता दिलेली होती. तथापि, सदर हफ्ता संस्थेच्या खात्यामध्ये वर्ग करण्यास उशीर झाल्याने सदर रक्कम चलनाद्वारे शासन खाती जमा करण्यात आलेली आहे.

अनुसूचित जातीच्या औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य देणे या योजनेतर्गत सदर संस्थेस पुन्हा शासकीय भागभांडवल व दीर्घ मुदतीचे कर्ज मंजूरी देण्याच्या अनुषंगाने आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे यांनी संदर्भाधीन पत्रे क्र.१३ व १४ अन्वये प्रस्ताव सादर केला आहे. त्यानुषंगाने सदर संस्थेस अर्थसहाय्य मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

तुळसाई मागासवर्गीय औद्योगिक सहकारी संस्था मर्यादित, वासनवाडी, ता.जि.बीड या संस्थेचा कोरोगेटेड बॉक्स, ऑफसेट युनिट व प्रिंटिंग प्रेस प्रकल्पाचा रुपये ६९४.९५ लाख किंमतीचा प्रकल्प बीड जिल्ह्यात प्रस्तावित आहे. सदर प्रकल्प उभारणीसाठी प्रस्तुत संस्थेस अनुसूचित जातीच्या सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य या योजनेतर्गत विहित केलेल्या अटी व शर्तीच्या अधीन राहून सन २०२५-२६ या वित्तीय वर्षात उपलब्ध तरतूदीतून पहिला हप्ता शासकीय भागभांडवलापोटी रु.७५.०० लक्ष रुपये (रुपये पंचाहत्तर लक्ष फक्त) व दिर्घ मुदतीचे कर्जापोटी रु.७५.०० लक्ष रुपये (रुपये पंचाहत्तर लक्ष फक्त) असे एकूण रुपये १५०.०० लक्ष (अक्षरी रुपये-एक कोटी पन्नास लक्ष मात्र) एवढे अर्थसहाय्य मंजूर करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. प्रस्तुत संरथेचा प्रस्ताव आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे यांनी संदर्भाधीन क्र.१३ व १४ येथे नमूद पत्रान्वये शासनास सादर केलेला आहे. सदर संरथेस पहिला हप्ता मंजूर करण्यासाठी शासनाने अनुसूचित जातीच्या औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य देण्याच्या योजनेअंतर्गत विहित केलेल्या अटी व शर्टीची काटेकोर पूर्तता संरथेने केली आहे याची खात्री आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे यांनी करावी.

३. सदरच्या संरथेची मा. न्यायालयात याचिका दाखल नसल्याबाबत खात्री करण्यात यावी.

४. सदर संरथेस निधीचे वितरण करण्यापूर्वी क्षेत्रिय स्तरावरील अधिकारी प्रकल्पाची प्रत्यक्ष स्थळपाहणी करतील. सदर स्थळपाहणी अहवाल सादर झाल्यानंतरच सदर संस्थांना निधीचे वितरण करावे.

५. या योजनेतर्गत देण्यात येणाऱ्या शासकीय कर्जाचा व्याजाचा दर ठरविण्याची कार्यवाही शासन स्तरावर सुरु आहे. शासनामार्फत जो व्याजाचा दर निश्चित केला जाईल तो व्याजाचा दर सदर कर्जास लागू असेल.

६. सदर संस्थांना दिलेल्या शासकीय कर्जाची परतफेड संरथेस देय असलेल्या प्रकल्प मुल्याच्या ७०% रक्कम अदा केल्यानंतर दोन वर्षांनी सुरु करण्यात यावी. कर्ज परतफेडीचा कालावधी ६ वर्षांचा राहील. कर्जाची (मुद्दल) रक्कम ४ वर्षांच्या आत १६ समान त्रैमासिक हप्त्यात करण्यात यावी व नंतर व्याजाची वसुली दोन वर्षात ८ समान त्रैमासिक हप्त्यात करण्यात यावी.

७. सदर योजनेतर्गत मंजूर करण्यात आलेल्या भागभांडवलाची रक्कम प्रकल्प पुर्ण झाल्याच्या दिनांकापासून १० समान हप्त्यात १० वर्षात संरथेने शासनास परत करणे आवश्यक आहे.

८. नियंत्रण अधिकारी यांनी उक्त नमूद निधी खर्च करावा. सदर निधी खर्च झाल्यावर त्याबाबतचे विवरण व उपयोगिता प्रमाणपत्र न चुकता शासनास सादर करण्यात यावे.

९. उपरोक्त निधी आहरीत केल्यानंतर आयुक्त (समाजकल्याण) यांनी त्यांचे अधिनस्त ठेवावा. विहित अटींची व त्रुटींची पूर्तता झाल्यानंतरच निधी वितरीत करण्यात यावा.

१०. यासाठी आयुक्त समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच, देयकावर प्रतिस्वाक्षरी करण्याचे अधिकारही त्यांना किंवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यास देण्यात येत आहेत.

११. या विभागाच्या दि.०६.११.२०१७ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे यांनी कार्यवाही करावी.

१२. यावर होणार खर्च पुढील लेखाशिर्षाखाती खर्ची टाकण्यात यावा व चालू आर्थिक वर्षाकरीता मंजूर झालेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा:

भागभांडवल रुपये ७५.०० लक्ष रुपये (रुपये पंच्याहत्तर लक्ष फक्त)

मागणी क्रमांक एन-४

४२२५- अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांच्या कल्याणावरील भांडवली खर्च

०१, अनुसूचित जातीचे कल्याण

१९०, सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका (पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना)

(०१)(०४) अनुसूचित जातीच्या सहकारी संस्थांना भाग भांडवली अंशदान (४२२५ ०४५ २)

३२, अंशदाने

दिर्घ मुदतीचे कर्ज रुपये ७५.०० लक्ष रुपये (रुपये पंच्याहत्तर लक्ष फक्त)

मागणी क्रमांक एन-४

६२२५- अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांच्या कल्याणासाठी कर्ज

०१, अनुसूचित जातीचे कल्याण

८००, इतर कर्ज, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (विघयो)

(०१)(०४) अनुसूचित जातीच्या सहकारी संस्थांना कर्ज (६२२५ १०६९)

५५, कर्ज व आगाऊ रकमा

सदर शासन निर्णय वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दिनांक ०७ एप्रिल, २०२५ व क्रमांक अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दिनांक २९ जानेवारी, २०२६ अन्ये प्रशासकीय विभागास उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या निधीच्या मर्यादित व प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२६०२१७१६०३३२८२२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(विजयकुमार भा. सावंत)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. आयुक्त, समाज कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
२. संचालक, उद्योग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

३. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे,
४. जिल्हा कोषागार अधिकारी, बीड़,
५. प्रादेशिक उप आयुक्त, समाज कल्याण विभाग, छत्रपती संभाजीनगर,
६. सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण, बीड़,
७. जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, बीड़,
८. अध्यक्ष, तुळसाई मागासवर्गीय औद्योगिक सहकारी संस्था मर्यादित, वासनवाडी, ता.जि.बीड़,
९. कार्यासन अधिकारी, अर्थसंकल्प कार्यासन, सामाजिक न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२,
१०. निवडनस्ती (अजाक).